

27.7.2024 10. helluntain jälkeisen viikon lauantai

Päivän epistola

”Herramme Jeesuksen Kristuksen nimessä ja Pyhän Hengen antamaan rakkauteen vedoten pyydän teitä, veljet, tukemaan minua taistelussani. Rukoilkaa Jumalaa puolestani, että en Juudeassa joutuisi epäuskoisten käsiin ja että lahja, jonka vien Jerusalemiin, olisi pyhille mieluinen. Silloin voin, jos Jumala suo, tulla iloisin mielin teidän luoksenne ja virkistyä seurassanne. Rauhan Jumala olkoon teidän kaikkien kanssa. Amen.” (Room. 15: 30 – 33)

Tämän päiväinen tekstimme on Roomalaiskirjeen 15. luvun loppu. Joidenkin tutkijoiden mukaan viimeinen, 16. luku, olisi lisätty kirjeeseen myöhemmin. Silloin tämä voisi olla Roomalaiskirjeen loppu.

Paavali on perustamissaan seurakunnissa kerännyt avustuksia lähetettäväksi Jerusalemin seurakunnalle.

Paavali pyytää Rooman seurakunnan jäseniä rukoilemaan hänen puolestaan. Kolme asiaa nousee esille:

- 1) Ettei hän Juudeassa joutuisi epäuskoisten käsiin.
- 2) Että kerätty lahja olisi pyhille (siis Jerusalemin seurakunnan jäsenille) mieluinen.
- 3) Että hän voisi tulla iloisin mielin Roomaan.

Tekstimme päättyy Paavalin siunauksen toivotukseen roomalaisille.

Päivän evankeliumi

”Kun he saapuivat Kapernaumiin, tuli Pietarin luo temppeliveron kantajia, jotka sanoivat: ”Kai teidän opettajanne maksaa temppeliveroa?” ”Maksaa kyllä”, hän vastasi. Kun hän meni sisälle taloon, Jeesus ehätti kysymään: ”Mitä mieltä olet, Simon? Keiltä tämän maailman kuninkaat perivät tullia ja veroa, omilta lapsiltaan vai vierailta?” ”Vierailta”, vastasi Pietari. Silloin Jeesus sanoi hänelle: ”Lapset ovat siis vapaat. Mutta miksi suotta suututtaisimme heidät? Mene järvelle ja heitä onki veteen. Ota ensimmäinen kala, jonka vedät ylös, ja avaa sen suu. Siellä on hopearaha. Ota se ja maksa heille sekä minun että itsesi puolesta.” Kohta sen jälkeen opetuslapset tulivat Jeesuksen luo ja kysyivät: ”Kuka on suurin taivasten valtakunnassa?” Silloin Jeesus kutsui luokseen lapsen, asetti

hänet heidän keskelleen ja sanoi: ”Totisesti: ellette käänny ja tule lasten kaltaisiksi, te ette pääse taivasten valtakuntaan. Se, joka nöyrtyy tämän lapsen kaltaiseksi, on suurin taivasten valtakunnassa.”
(Matt. 17: 24 – 18: 4)

Tämä kertomus löytyy vain Matteuksen toimittamasta evankeliumista. Palestiinassa kerättiin erilaisia veroja, myös erilaisia uskonnollisia veroja. Jotkut tutkijat ovat miettineet, mistä uskonnollisesta verosta on kyse. Alkuperäistekstissä ei ole mainintaa tempelistä, joten periaatteessa kyse voisi olla jostain muusta, uskonnollisesta tai valtiollisesta verosta. Enemmistö tutkijoista asettuu tempeliveron kannalle. Tulkintaa puolustaa se, että kreikankielinen sana tässä yhteydessä on ”dikrakma” eli kaksoisdrakma. Tämä oli tempeliveron suuruus. Mooseksen kirjoissa mainitaan, miten tempeliveroa alettiin kantamaan väestönlaskennan yhteydessä. Sen oli velvollinen maksamaan jokainen kaksikymmentä vuotta täyttänyt. Käytännössä vain papisto oli vapaa tästä verosta.

Jeesuksen kehotuksesta Pietari kalasti ja ensimmäisen kalan suusta löytyi kreikankielisen tekstin mukaan ”statir”, stateeri (hopearaha), joka on neljä drakmaa. Löytyneellä rahalla Pietarin oli Jeesuksen ohjeen mukaan maksettava kahden ihmisen vero.

Keskustelu Pietarin ja Jeesuksen välillä tulee myös huomioida. Jeesus toteaa, että ”lapset ovat siis vapaat”. Lapsilla tässä yhteydessä tarkoitetaan kristittyjä. Jeesus kuitenkin kehottaa maksamaan veron, ettei suututettaisi heitä. Tässäkin on olemassa erilaisia selitysmalleja. Jos kyse oli maallisesta verosta, niin on parempi maksaa vero, kuin suututtaa viranomaisia. Jos oli kyse juutalaisen uskonnollisen yhteisön maksusta, niin on parempi maksaa kuin suututtaa juutalaisia. Voi olla, että vero ei ollut tempelivero. Silloin yksi selitysmalli olisi sellainen, että kyseessä oli Jamniaan juutalaisille maksettu vero. Jerusalemin temppelin hävittämisen jälkeen v. 70 Jamniasta tuli juutalaisten keskus muutamaksi vuosikymmeneksi. Matteuksen evankeliumi on kirjoitettu todennäköisesti 70 -luvulla. Hän olisi voinut näyttää solidaarisuutta juutalaisille mainitsemalla tämän veron suorittamisen.

Kertomus siitä, kuka on suurin taivasten valtakunnassa aloittaa opetuslapsille osoitetun opetusjakson. Tämä kertomus löytyy myös Markukselta (Mark. 9: 33 – 37) ja Luukkaalta (Luuk. 9: 46 – 48). Tutkijat ovat miettineet, keitä nämä opetuslapset tässä yhteydessä ovat? Ovatko he vain opetuslasten johtajia, vai onko paikalla enemmän väkeä? Kummallakin näkemyksellä on perusteita tekstissä.

Opetuslasten kysymys voi liittyä Pietarin asemaan opetuslasten keskuudessa. Jos he olivat tietoisia äskeisestä Jeesuksen ohjeesta maksaa löydetyllä rahalla Jeesuksen ja Pietarin tempelivero, on

mahdollista, että he olivat mustasukkaisia Pietarin näennäisestä paremmasta asemasta.

Tässä yhteydessä lapsi on todellinen lapsi. Jeesus asettaa lapsen esimerkiksi suurimmasta taivasten valtakunnasta sen takia, että lapsi on nöyrä. Kyse ei ole lasten luonnollisesta nöyryydestä, vaan siitä, että he ovat riippuvaisia muista ihmisistä (vanhemmistaan).

”Ellette käänny” on hepreankielen sanonta, jolla ilmaistaan muutosta, kääntymistä. ”Se, joka nöyrtyy tämän lapsen kaltaiseksi, on suurin taivasten valtakunnassa” on vastaus opetuslasten kysymykseen. Oikea nöyrtyminen merkitsee omaa toimintaa, ihminen itse haluaa tämän aseman. Hän on valmis olemaan riippuvainen Jumalasta. Pelkkä sääntöjen asettaminen itselle ei aina takaa oikeata lopputulosta, sillä ihmisellä on tapana koetella sääntöjä ja toimia oman mielensä mukaan. Sama koskee myös ulkopuolelta asetettuja sääntöjä. Nähtävästi opetuslapset olivat ymmärtäneet asemansa tulevassa Jeesuksen valtakunnassa väärin. Nyt heidän tuli löytää uudelleen oikea asennoituminen eikä etsiä itselleen kunniaa.